

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

20.04.2011

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

Вестник Пари

✓ Неприятните данъчни изненади за бизнеса

<http://pari.bg/static/pdf/pages/04.pdf>

<http://pari.bg/static/pdf/pages/05.pdf>

Цитирана позиция на Асоциация на индустриалния капитал в България

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ България на опашката по иновации и в челото за лоши пътища

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166129_%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%BD%D0%B0+%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D0%BE+%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8+%D0%B8+%D0%B2+%D1%87%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%B7%D0%B0+%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%B8+%D0%BF%D1%8A%D1%82%D0%B8%D1%89%D0%B0

България заема 95-о място по иновативност и 135-а позиция по качество на пътищата, съобщи министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков вчера. Той цитира изследване на Световния икономически форум, в което са включени 139 държави.

Притеснителна е силно изразената "загуба на мозъци" - 127-о място, поясни Трайчо Трайков. Според него сега българската икономика разчита основно на природни дадености и на евтината работна сила, защото в секторите с висока добавена стойност работят не повече от 500 хиляди души. В държавния бюджет няма средства за повече инвестиции в тези браншове и затова трябва да бъдат усвоени средствата по Оперативна програма "Конкурентоспособност". Комбинацията между съществуващите индустрии и тези, които са все още на изследователско равнище, ще доведе по думите на министъра до създаването на устойчиви индустриални клъстери за ИТ, биотехнологии, индустрия на здравето, които имат потенциал да утвърдят България като лидер в иновациите.

Страната ни е 124-та в света по организирана престъпност и 130-а по прозрачност на държавните решения...

Тя попада в групата от държави със средно икономическо развитие по критериите на Световния икономически форум. Според тях 50% от конкурентоспособността на дадена държава се определя от развитието на висшето образование, ефективността на пазарите за стоки и услуги, гъвкавостта на пазара на труда, развитието на финансовите пазари, модерните информационни и комуникационни технологии и големината на вътрешния пазар. Значението на базовите фактори за конкурентоспособност, като развитие на институциите, инфраструктурата, макроикономическата стабилност, здравеопазването и началното образование, остава значително - 40%.

Страната ни е на 72-ро място по базовите фактори и на 65-о по факторите, повишаващи ефективността, поясни министърът По някои от тези фактори се нареждаме след Тунис и Азербайджан. Тя е на 114-о място по функционирането на институциите, на 125-о място при ефективността на съдебната система за разрешаване на спорове. Най-доброто в графата институции е 76-о място за административната тежест, свързана с държавните регулации. Освен това сме 96-и по качество на електрическата мрежа, 90-и по качество на летищата. При макроикономическа стабилност постигаме най-доброто си класиране - 42-ро място, където особено се откроява ниската задлъжнялост на страната - 13-о място.

При здравеопазването и началното образование сме на 58-а позиция, но на 76-о по качество на началното образование. При висшето образование и професионално обучение България заема 67-о място, а добрият достъп до интернет в училищата ни отрежда 45-о място. Страната ни е на 82-ра позиция по функциониране на пазара на стоки и услуги.

Най-притеснителни са позициите ни за публични разходи за подкрепа на земеделските производители - 137-о място, както и за ефективност на антимонополното законодателство - 114-о място. Пазарът на труда в

страната ни е на сравнително доброто 58-о място, като основните причини за позицията са ниските разходи за компаниите при прекратяване на трудово правоотношение и високият процент на жените, участващи на пазара на труда- 35-о място.

[Вестник Дневник](#)

✓ Кандидатстваме онлайн за пари от еврофондовете

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166124_%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%D0%BC%D0%B5+%D0%BE%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD+%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8+%D0%BE%D1%82+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5

От средата на тази година за финансиране от еврофондовете ще може да се кандидатства по електронен път и така да се отчита и изпълнението на проектите, обяви вчера министърът по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев. Той и министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков участваха в конференцията „Конкурентоспособност на българската икономика – усвояване на европейските фондове“, организирана от Института за икономическа политика и фондация „Ханс Зайдел“. Сега проектите за еврофинансиране се подават лично и на хартия. Освен това информацията се предоставя и на електронен носител. По същия начин се отчита и тяхното изпълнение. Става въпрос за доразвиването на модул към системата за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС (ИСУН). Първото електронно кандидатстване в началото ще бъде приложено пилотно по една програма, каза Жулиета Хубенова, съветник на Трайчо Трайков по програмата "Конкурентоспособност". Искаме да се въведе не само електронно подаване на документи, но и целият оборот на документи да става по този начин. В момента получаваме на хартия информацията кой експерт е проверил проекта и какви препоръки е дал, уточни Хубенова. Според нея това утежнява работата на администрацията и тя трудно спазва сроковете за проверка, което пък бави усвояването на средствата.

25-30% от бенефициентите се отказват от европари, въпреки че техните проекти са одобрени. Основната причина за това е, че хората трудно намират пари за съфинансиране от банките.

Електронната обработка на документите трябва да се въведе възможно най-бързо. Трябва обаче и промяна на менталитета на администрацията, която да не гледа на бизнеса като на потенциален престъпник, коментира председателят на Съвета на директорите на "Елана холдинг" Камен Колчев.

До края на годината по седемте оперативни програми, финансирани от еврофондовете, ще бъдат изплатени общо 3 млрд. лв., което е 20% от всичките пари, предвидени за България до 2013 г. До момента са платени около 1,755 млрд. лв., или около 11,3% от цялата планираната сума, заяви Томислав Дончев. Според него на парите, идващи от Брюксел, не трябва да се гледа като на панацея, която може да реши проблемите на България и да покрие всички разходи. Те по-скоро само определят посоката и представляват стръв при реализирането на определени политики, добави Дончев. Той твърди, че потенциалът за опростяване на процедурата по еврофондовете е изчерпан и страната се нуждае от принципно нов процес. По думите му елемент от него е електронното кандидатстване и отчитане.

Трайчо Трайков съобщи, че по Оперативната програма „Конкурентоспособност“ към края на миналия месец са платени 462 млн. лв., или около 20% от средствата, предвидени по програмата. Сключени са 959 договора за 940 млн. лв. До края на годината целият бюджет на програмата ще бъде отворен и 100 млн. евро от него ще се платят на бенефициентите, каза министърът на икономиката.

Той отхвърли обвиненията, че до нея не се допускат фирми от някои браншове, като текстилния и мебелния. Както е известно, те подадоха иск във Върховния съд срещу невъзможността да кандидатстват по мярката за технологично обновление на производството. Брюксел винаги ни е критикувал, че нямаме приоритети, и сега направихме точно това, коментира Трайков. Той очаква през втората половина на тази година да заработи и първият от специализираните фондове - за стартиращи компании, който се създава по линия на инициативата "Джеремиди". Тя осигурява допълнителна възможност за финансиране на малки и средни предприятия, като се предоставят средства за рисково финансиране и за гаранционни фондове, поясни Трайков. Целта, която сме си поставили като държава, е през 2020 г. да постигнем 60% от средната стойност на БВП за Европейския съюз, каза министърът на икономиката. Той съобщи, че през следващата седмица ще бъде представена втората част на стратегията за развитие на икономиката на страната. Документът беше обявен през миналата година, малко преди президентът да направи кръгла маса, на която да я преразкаже със свои думи, допълни Трайков. Според него във втората част анализът ще е по-детайлен по отношение на различните сектори на икономиката и географското им разположение в страната.

За следващия програмен период 2014-2020 г. се предвижда създаването на единна агенция за развитие, която да обединява всички управляващи органи по оперативните програми. В същото време в шестте региона за планиране ще бъдат разположени междинните звена, които ще разпределят средствата за съответния

район. Така ще се подобри координацията и няма да се стига до конкуренция между малки и големи общини, обясни зам.-министърът на регионалното развитие Лиляна Павлова.

Посланикът на Германия Матиас Хьопфнер отбеляза постиженията на правителството в усвояването на еврофондовете. По думите му напредък има в инфраструктурата и особено в пътното строителство. Сред предизвикателствата дипломатът открил ускоряването на усвояването на еврофондовете, административната реформа, повече прозрачност в публичните търгове, сигурност на съдебната система.

✓ ОЛАФ разследва 64 измами с пари за селското стопанство в България

http://www.dnevnik.bg/evropa/novini_ot_es/2011/04/19/1077222_olaf_razsledva_64_izmami_s_pari_za_selskoto_stopanstvo/

Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) в момента разследва над два пъти повече злоупотреби с европейски пари за селското стопанство у нас, отколкото през 2009 г., когато България стана еврошампион в тази област. Това съобщава БНР, като се позовава на данни, предоставени на радиото от службата.

Общо 64 са активните разследвания на ОЛАФ за измами и злоупотреби с пари за селското стопанство в България. Към това се включват парите за земеделски субсидии и за развитие на селските райони, както и предприсъединителната програма САПАРД.

Към края на 2009 г. активните разследвания за измами в тази област у нас бяха 26 при общо 32 в целия Европейски съюз. Скоро и Европейският парламент изрази дълбоката си загриженост за процента измами в България по САПАРД.

На трето място изненадващо попада разделът "Външна помощ" – средствата, с които Европейският съюз подпомага развитието в трети страни – за тях има 8 активни разследвания с български адрес. Други 3 се водят за контрабанда на цигари.

Тогава България за втора поредна година беше и страната с най-голям общ брой разследвания в различните области – 68. Днес те са още повече – 85.

След селското стопанство се подреждат структурните фондове, от които държавата получава пари за регионално развитие, околна среда, конкурентоспособност и развитие на човешките ресурси. Водят се активни следствени действия по 9 случая, 24 други са в процес на оценка дали има достатъчно данни за разследване.

От ОЛАФ засега не коментират данните и не ги сравняват с тези за останалите страни от ЕС. От службата ще направят това след около два месеца, когато ще оповестят годишния си доклад за измамите и злоупотребите с европейски средства.

Междувременно противно на съмненията на наши и чужди политици от ОЛАФ съобщиха, че в момента не водят разследвания и не разглеждат сигнали за злоупотреби с парите, отпуснати като компенсация за затварянето на блокове в АЕЦ "Козлодуй", отбелязват от националното радио.

По време на посещение в България в началото на годината еврокомисарят за данъчно облагане и митнически съюз, одит и борба с измамите Алгирдас Шемета заяви, че страната полага много сериозни усилия, за да се справи с измамите, но все още съществуват известни проблеми. Голяма част от тях са свързани със съдебното приключване на делата по разследвания на Европейската служба за борба с измамите. Това създава среда, която подпомага хората, склонни да извършат измами, заяви Шемета.

От земеделското министерство днес коментираха за "Дневник", че проверките в ОЛАФ са започнали след сигнали на бившия директор на фонд "Земеделие" Калина Илиева. От там допълниха, че тя е подавала такива без предварително да е правена проверка дали има нарушения. Още в края на миналата година земеделският министър Мирослав Найденов събщи, че Илиева е "засипвала със сигнали ОЛАФ, МВР, прокуратурата и ДАНС" и че само към европейската служба за борба с измамите има "над 400 имейла".

Вестник Пари

✓ Добрите новини за аутсорсинг бизнеса

<http://pari.bg/static/pdf/pages/19.pdf>

Вестник Труд

✓ Малките фирми ще теглят по-лесно кредити от държавната банка

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=862377>

Асен Ягодин, председател на УС на Българската банка за развитие разговаря София Терзийска.

- **Финансовият министър Симеон Дянков** обясни, че е сменил ръководството на Българската банка за развитие (ББР), защото има нужда от свежи идеи и по-добра работа с бизнеса. Какво ще подобрите, г-н Ягодин, след като оглавихте банката?

- Българската банка за развитие е единствената държавно контролирана финансова институция на местния банков пазар. Ролята ѝ е да бъде инструмент за прилагане на държавна политика в икономиката. Във времена на криза тази роля има още по-голямо значение и това е една от основните причини да се търси по-ефективно управление на ресурсите и потенциала на ББР.

- Ще се улесни ли още повече достъпът на малките и средните фирми до финансиране от ББР?

- Това е един от основните приоритети пред новото ръководство. След по-малко от месец ще се проведе годишното общо събрание на ББР. Тогава аз и моите колеги от новия управителен съвет ще имаме възможността да представим публично основните стратегически приоритети в работата през следващите няколко години.

- Предвиждате ли да разработите нови програми за финансиране?

- Ако има такава необходимост, да. Целта ни е да повишим значително ефективността на банката, а това неминуемо преминава през модернизирани на продуктовия ни портфейл.

- А ще продължите ли схемите с цесия на държавни и общински дългове, включително и по примера с "Титан"?

- Доколкото прилагането на подобни механизми води до облекчаване на финансовите отношения между централния или местните бюджети и бизнеса при приемливо ниво на кредитния риск, естествено е да продължим.

- Кои сектори на икономиката имат потенциал и трябва да се стимулират и с какво? Каква е ролята на ББР в този процес?

- Нямам сектори фаворити, но всички компании с добро корпоративно управление, оптимизирани разходи за производство и потенциал за растеж са добре дошли в ББР.

- От една страна, има сигнали за оживление в икономиката. От друга, много фирми и домакинства продължават да фалират и да изпитват затруднения. Кое ще надделее? Накъде ще се развиваме през тази година?

- Сигналите за съживяване са факт, и то не от вчера. Видно е, че износът продължава да расте с по-интензивен темп от вноса, като тази положителна за търговския баланс тенденция дори се засилва.

По същия начин статистиката отчита нарастващ обем на чуждите инвестиции, а на екраните си дилърите наблюдават рекордно ниски стойности на рисковата премия на България. Тя е на ниво, значително под това на няколко страни от еврозоната.

Това са позитиви, които на даден етап следва да се трансформират в реално съживяване на вътрешното потребление и бизнес климата като цяло. Всичко това звучи добре, проблемът е, че скоростта на тези процеси все още е далече от очакванията и на бизнеса, и на домакинствата, а и на банките.

- Кога хората ще се успокоят и ще започнат да харчат повече, защото свитото потребление е един от основните проблеми сега?

- Когато останалите без доходи започнат отново да получават предложения за работа, а тези, които са вече наети, започнат да изпитват сигурност за бъдещето си предвид разрастващия се бизнес на работодателя им.

- Спестяванията се повишават въпреки спада в лихвите по депозитите. Напоследък заради високата инфлация вложението в банка като че ли не е много изгодно. Ако животът продължи да поскъпва, а лихвите по депозитите да падат, какво ще е поведението на вложителите? Ще станем ли свидетели на теглене на депозити с цел инвестиции в акции, фондове, имоти, или с цел покриване на разходите заради затруднения?

- Несигурността относно трудовата заетост продължава да подтиква домакинствата да насочват голяма част от разполагаемия си доход в спестяване вместо в потребление. От друга страна, макар че бележат известен спад, лихвите по депозитите остават атрактивни и при всички положения по-високи от отчитаната инфлация. Така че очакванията ми са и през тази година банковите депозити да се радват на клиентски интерес, макар и в условия на ренесанс на техните инвестиционни алтернативи - акции, взаимни фондове и др.

- Появиха се информации, че гърците масово теглят депозити от местните банки, което застрашава стабилността на системата. Това ще има ли ефект върху дъщерните дружества на гръцки банки в България?

- Не очаквам преки ефекти по тази линия, най-малкото поради наличието на доста стриктни контролни механизми от страна на нашата централна банка. А и местните банкови дружества на гръцки банки разполагат с достатъчно привлечен ресурс за своите операции, така че да не им се налага да разчитат на банките-майки.

- Ще има ли ръст в кредитирането тази година? Какво ще е поведението на банките и на потребителите?

- Всички банки ще се стремят към реално съживяване на кредитните си операции. Без това нито ще могат да защитят нормално ниво на доходност, нито ще разполагат с капацитет за покриване на лошите си кредити. Въпросът е кога и в какъв мащаб ще се възстанови търсенето на кредити.

Тук се връщаме на темата за необходимостта от повече спокойствие относно перспективите както за бизнеса, така и за домакинствата.

- Накъде ще вървят лихвите по кредитите? Има ли опасност да се повишат?

- Лихвите ще отидат там, където ги заведе пазарът, както е било и досега. Знаете, че нивото им е пряко свързано с два фактора - цената на депозитите и цената на риска от бизнес средата. Като цяло считам, че ако банките съумеят поне да запазят сегашните нива на кредитните лихви, това ще бъде постижение предвид текущите процеси във и извън България.

- Обсъжда се премахването на таксите за предсрочно погасяване на ипотечните кредити. Ако се приеме, как ще се отрази на кредитирането и на оскъпяването на заемите?

- Така или иначе в текущите в момента промоции на редица банки тази такса вече отсъства или е силно редуцирана. Очевидно изострената конкуренция на кредитния пазар води до по-облекчени условия за кредитополучателите.

Вярно, кредитният туризъм, както и доскорошният депозитен туризъм не са желани от банките явления, защото водят до затруднения в планирането на ликвидността. Теоретично това може да доведе до оскъпяване на кредита, но както вече казах – конкуренцията между банките е основният определящ фактор за тяхното поведение.

- Т.нар. лоши кредити се увеличават. Според МВФ сме в топ три в ЕС по дял на необслужваните кредити, но сме и най-добре подsigурени с капитал. Въпреки това има ли опасност за някои банки и за системата като цяло?

- Много пъти съм го казвал, ще го повтора и сега – механично се цитира един процент на необслужвани кредити в България от порядъка на 20% от общия портфейл. Пропускат се два важни елемента. Първо, в тази цифра влизат наред с т.нар. лоши кредити и тези, които са реструктурирани. Логично е след реструктуриране голяма част от тези кредити да нормализират обслужването си.

Второ, за разлика от други банкови системи, с които се опитват да ни сравняват, преобладаващата част от кредитите в България са отпускани срещу адекватно обезпечение. Така че, дори да се достигне до принудително производство по даден лош кредит, рано или късно заложеното имущество ще покрие напълно или до голяма степен невърнатия кредит.

- Кога ще видим оживление на фондовата борса?

- Оживлението, предвид показанията на индекса SOFIX от началото на годината, е вече факт. По-важното сега е да запазим този инвеститорски интерес към нашия фондов пазар, което да рефлектира в по-висока ликвидност, капитализация и т.н. Немалка роля би изиграло и едно листване на голямо дружество, което всички очакваме повече от година.

Асен Ягодин е новият председател на управителния съвет и изпълнителен директор на Българската банка за развитие. Той бе избран от надзора на държавната банка в края на миналата седмица.

Ягодин бе изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на Пощенска банка. Там е от 1993 г., като е бил на различни позиции. На днешното общо събрание на банката се очаква да бъде освободен от досегашните си длъжности.

Ягодин е член на УС на асоциацията на банките в България и неин заместник-председател. През септември 2008 г. е избран за член на Съвета на директорите на фондовата борса, а през януари 2010 г. стана негов председател.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Вдигат заплатите на чиновниците

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-04-20&article=365024>

Реформата може да направи администрацията по-ефективна, но в никакъв случай тя няма да стане по-евтина на данъкоплатците. Това показват разчетите на финансовото министерство в одобрената от кабинета бюджетна прогноза за периода 2012-2014. Въпреки че правителството на ГЕРБ залага постепенно свиване на бюджетния дефицит до 0.5% през 2014 г., разходите за издръжката на държавната администрация уверено ще нарастват през следващите три години.

Средствата за заплати ще се увеличават от 3.87 млрд. лв. през тази година до 4.445 млрд. лв. през 2014 г. Това означава само едно - чиновническите възнаграждения ще растат, ако правителството удържи да не прави нови назначения. Преди време финансовият министър Симеон Дянков отчете, че от идването на ГЕРБ на власт чиновниците са намалели с 12% и призова до края на годината този процент да се увеличи на 16%. Това щяло да спести по 200 млн. лв. разходи годишно.

В бюджетната прогноза през следващите три години обаче се забелязва съществен ръст на разходните тавани на държавните ведомства. Най-голям е ръстът на разходите в здравното министерство - с близо 200 млн. лв. до 3.213 млрд. лв. през 2014 г. Със 100 млн. лв. ще скочи бюджетът на МВР през следващите три години и през 2014 г. ще стигне 1.104 млрд. лв. С висок ръст на издръжката е финансовото министерство - от 291 млн. лв. през 2012 г. до 313 млн. лв. през 2014 г. Разходният таван на образователното министерство ще се

увеличи с 25 млн., а на агроведомството - с 16 млн. лв. С по 10 млн. в рамките на три години ще растат бюджетите на министерствата на отбраната, правосъдието, културата и труда. По-скромно ще е увеличението на издръжката на министерствата на екологията, икономиката, външните работи и регионалното развитие. В същото време правителството очаква икономиката ни да расте между 3.6% до 4.4% през следващите три години. Това ще става основно благодарение на износа. Вътрешното потребление ще се засилва, но няма да стигне предкризисни нива. След по-големия ръст на инфлацията през тази и следващата година тя ще се укроти на средногодишни нива от 2.4% за 2013 и 2014 г. Ръстът в заетостта ще бъде скромнен - за тази година се очаква да е едва 0.2%. Средногодишната безработица ще падне от 10% тази година на 8.9% през 2014 г. Високата безработица ще продължи да ограничава заплатите в страната, анализира финансовото министерство. До 2014 г. ръстът на производителността ще достигне 8.9%. Данъците ще се запазят същите. Плавно обаче ще се повишат акцизите за керосина, газьола и природен газ за отопление и моторни средства.

Публикации за борбата със сивия бизнес

www.dariknews.bg

✓ Строителството и търговията генерират най-много сива икономика

http://dariknews.bg/view_article.php?article_id=703138

*Скритата икономика в България отново расте. Данните са от годишния доклад от **Центъра за изследване на демокрацията**. По неофициални данни 44 на сто е сивата икономика в България, като скокът е резултат основно от неплащане на данъци, мита и акцизи, както и от източване на ДДС. Това число ни доближава до отчетения през 90-те години 50-процентов дял на скритата икономика. Ръстът на сивата икономика в България бе тема на дискусията в предаването „**Кой говори**“. В нея участие взеха социологът **Емилия Ченгелова** и експертът в **Центъра за изследване на демокрацията** **Тодор Ялъмов**.*

Емилия Ченгелова е експерт по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика". Проектът стартира през 2009 година, като реално дейностите се изпълняват от началото на 2010 година. В него са включени дейности по установяване, измерване нивата на сивата икономика в България, установяване степента на чувствителност и нагласата на населението за включване и възприемане на сивите практики и работа сред работодателите. Емилия Ченгелова обясни, че данните от проекта до известна степен се припокриват с данните, изнесени от **Центъра за изследване на демокрацията**. „Според работодателите сивият сектор е 42 %, населението в своите оценки говори за близо 58 % сив дял за 2010 година. Измерваме и тенденциите по отношение на сивия сектор и съдейки по мнението и оценките на населението през последните три години, всеки втори българин е убеден, че сивият сектор расте“, допълни тя.

„Нашите инструменти следят динамиката в сивата икономика, измерена по различен начин от гледна точка на бизнеса, от гледна точка на населението, от гледна точка на скриване на труд, на скриване на доходи“, каза Ченгелова и добави, че е важно е да се установи дали мерките на правителството по отношение на ограничаване на сивата икономика работят. „В момента мерките на правителството за ограничаване на сивата икономика по отношение на бизнеса не работят“, категорична е тя. „Работодателите са изключително критични към държавата. Общо взето критиките са в посока, че държавата в стремежа си да измисли по-хитри начини и механизми да накара бизнеса да извади дейностите си на светло, всъщност създава все по-тежка бюрокрация и все повече ограничителни режими, които принуждават бизнеса да измисля нови хитрини. Според работодателите държавата вместо да облекчава бизнес средата, тази бизнес среда с всяка година се замърсява, става по-тежка“.

Според **Тодор Ялъмов** стратегията на правителството в момента е насочена най-вече към събирането на повече глоби, което се вижда от масовата практика на различни контролни институции. Той обясни, че секторите, които генерират най-много сива икономика са строителството и търговията. „По всички показатели строителството е на първо място. Вниманието на контролните органи трябва да се насочи към онези сектори и фирми, които генерират най-голяма загуба от една страна за бюджета, от друга страна имат сериозни социални ефекти“, допълни Ялъмов.

Емилия Ченгелова посочи, че едно от огнищата на сивата икономика е Северозападна България, както и Варна и Бургас, където туризмът е силно развит. „Ако съдим по данните, които ни подава населението, Монтана, Велико Търново, Смолян, Враца, Перник, Кюстендил, Кърджали, Сливен, Стара Загора и Шумен са огнищата на сива икономика. С различните измерителни инструменти се появяват различни акценти. Когато работодателите говорят за сив сектор, те имат предвид всички негови проявления. Когато работник говори за сив сектор, той има предвид това, което се случва между него и работодателя“, обясни тя и допълни, че на въпроса „През последната една година случвало ли се е да работите без трудов договор?“ 26 % от населението са отговорили, че са работили без трудов договор, а също така съобщават, че 46 % от техните

познати, близки и роднини също по някакъв начин са били включени в различни сиви форми. В Ямбол 62 % от населението за последните пет години е работило през известни периоди без трудов договор"

Емилия Ченгелова отбеляза, че сивият сектор нанася щети на бюджета, като в бюджета се вкарват по-малко постъпления, а от друга страна се ощетяват хората, като не получават пенсията, за която са работили, нямат здравния статус, който би трябвало да имат. „Държавата трябва да има предвид, че в сивата икономика са включени работодателите и обикновените хора. Изследванията показват, че има съпричастност и одобрение от страна на хората. Всеки втори е готов да участва в сиви практики. Хората нямат доверие в пенсионната и здравната реформа. Държавата трябва да започне да убеждава хората, че парите, които отиват за социални и здравни осигуровки, действително отиват за тези цели и да го доказва".

[Вестник Класа](#)

✓ Д-р Стефан Ганев, изпълнителен директор на Браншовата камара на дървообработващата и мебелната промишленост (БКДМП): В кризата мебелната индустрия "посивя" допълнително

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166075_%D0%94-%D1%80+%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD+%D0%93%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%B2%2C+%D0%B8%D0%B7%D0%BF%D1%8A%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD+%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80+%D0%BD%D0%B0+%D0%91%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8+%D0%BC%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%88%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82+%28%D0%91%D0%9A%D0%94%D0%9C%D0%9F%29%3A+%D0%92+%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BC%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%8F+%22%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%B2%D1%8F%22+%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D1%8A%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%BE

- Д-р Ганев, излезе ли секторът от кризата, или все още мебелната промишленост е в застои? Навлизат ли нови играчи в бранша, или старите го напускат? Има ли свежи инвестиции, или по-скоро изтегляне на капитал?

- От около година наблюдаваме, че дървообработващите предприятия излизат от кризата, основно за сметка на повишено търсене в Гърция и Турция. Изкупуваният у нас строителен иглолистен материал, изглежда че се препродава в Ирак, където тече голяма реконструкция. Значително по-бавно и колебливо, но има тенденция и производството на мебели да се оживи, пак изцяло благодарение на износа. Предвижданията за растеж през 2011 г., за подобряване на сигурността на работните места, включително и за инфлация, ни навеждат на мисълта, че в края на 2011 г. ще отчетем по-високи резултати в сравнение с 2010 г.

Не можем да говорим за големи нови инвеститори за момента. Чу се за интерес на немска фирма да отвори голямо мебелно предприятие, предстои да се види реализацията. Традиционно големите инвеститори са в дървообработването, където поточната организация и скъпите технологии го изискват. Не можем да говорим и за изтегляне на капитала, по-скоро, с оживлението за богатите западни страни, очакваме стабилизация и сме с надежда за бъдещи инвестиции.

- Какъв е процентът на компаниите в сектора, които не успяха да оцелеят по време на кризата? И като цяло кои са проблемите, които излизат сега на дневен ред, когато статистиката отчита макар и бавно икономическо възстановяване?

- Нямаме достоверна информация за фалирала предприятия. Оценяваме спада по време на кризата на около 60 % и не можем да очакваме, че ще се стигне до пълно възстановяване след нея. Може да се мисли, че окончателният баланс ще бъде негативен с около 30 %, разпределено между брой престанали да съществуват фирми и намалено производство на оставащите субекти.

Основният проблем е ниската производителност на нашите предприятия, като допълнително пред дървообработването стоят проблемите с достъпа до евтина суровина, а пред производството на мебели - качеството и собственият облик. Допълнително ни мъчат азиатският внос, нелоялната конкуренция и сивият сектор.

- Какъв процент от продукцията на фирмите е насочена за местния пазар и каква се изнася навън? Кои са основните търговски партньори?

- 2005 г. е вододелът, когато България от нетен износител се превръща, с макар и малък превес, в нетен вносител на дървообработваща и мебелна продукция. През последните две години тази тенденция рязко се измени в полза на износа и в момента износет надхвърля вноса най-малко с 30 %. Повечето големи производители на мебели имат собствени търговски вериги и отделно от това предлагат продукцията си в

специализираните мебелни магазини, където се конкурират както помежду си, така с вносна продукция. Част от производителите обзавеждат офисни сгради, училища, детски градини, хотели. Естествено, техни партньори са държавата, общините или съответните хотелски инвеститори. Не е за подценяване и делът на предприятията, работещи по поръчка, включително и за износ. Остава да споменем и големи международни вериги, които поръчват на много големи серии.

- Споменахте азиатския внос - конкурентна ли е българската продукция пред вносна като съчетание между цена и качество? От кои страни най-често се внасят мебели и какво е тяхното качество?

- Българските мебели са се наложили в страната и се ползват със заслужен успех сред потребителите. Много наши фирми имат успех в чужбина, което е референция за високо ниво на продуктите ни. Вътрешният пазар е доста ограничен от малкия брой платежоспособни потребители и концепцията на повечето българи да сменят мебелите си веднъж в живота. Най-големите вносители на мебели в България са Полша, Италия, Германия и Китай. Азиатците имат ценово предимство в гамата на най-евтините мебели, основно поради крайно ниските надници, които плащат, занижените си изисквания към условия на труд, опазване на околната среда, незащитане на авторски права и ред други особености, които биха могли да се обобщат като нелоялна конкуренция, допълнително част от тези продукти влизат като незаконен внос, за който не се плаща дори ДДС. За да открием проверената българска продукция с високо качество, въведохме програмата „Проверени български мебели“, при която продуктите на проверени производители се етикетират от Браншовата камара.

- Има ли опасност гиганти като IKEA да изхвърлят от пазара по-малките родни производители?

- Българският потребител не е по-различен от френския или американския: купува това, което му се предлага по най-удобен и модерен начин, и което е най-изгодно като взаимоотношение качество/цена, може би с известно залитане към цената. Присъствието на IKEA несъмнено ще отнеме част от пазара на български производители. Не бива да се забравя все пак, че има няколко големи български производители, които работят изцяло за IKEA. До момента те бяха нетни износители. Сега част от продукцията им ще бъде реализирана в България. Въпросът, който сме поставили пред правителството, и на думи има разбиране, но на дело не намира решение, е, когато се предоставят преференции и безплатна модерна инфраструктура на международни търговски вериги да печелят в България, да се поставя твърдо условие определен процент български стоки да намират място на техните щандове.

- В тази връзка помага ли държавата по някакъв начин на дървообработващата и мебелната промишленост, или по-скоро пречи? Какво трябва да свърши тя, за да е максимално полезна на бранша?

- Държавата би могла да помага по-ефикасно, особено ако вземаше предвид мнението на индустриалците. Да вземем например откритата в края на м.г. процедура за кандидатстване по „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“, от която дървообработващите и мебелните предприятия, както и още четири основни бранша са изключени. Освен отрязването ни от модернизация и повишаване на конкурентоспособността, това показва и отношение към тези браншове, които плащат заплати на поне 200 000 работници и по този начин хранят един милион българи, при това в изоставени малки населени места. Изгубиха се години в подценяване на единствения реален алтернативен енергиен източник в България, който е горската биомаса, в полза на скъпоструващи и без климатични предпоставки фотоволтаици и ветрогенератори, чиито фактури, вместо всички нас, би трябвало да плащат съответните чиновници. Бихме очаквали освен справедливо отношение, държавата да даде поръчки за смяна за обзавеждането на полицейски управления, училища, болници, да запълни и подмени държавния резерв с дървен материал и да подкрепи програмата ни „Проверени български мебели“ и инициативата „В полза на дървесината“.

- Има ли сива икономика в сектора, какъв процент и как точно се борите с нея?

- Сивата икономика в бранша е 35-37 %. Предполагаме, че в последните години на кризата браншът е „посивял“ допълнително. Класическо е т. нар. гаражно производство от малки бригади, които никъде не са регистрирани, не плащат осигуровки и данъци, не спазват изискванията за условия на труд и околна среда и не са подложени на проверки от администрацията поради простия факт, че не са регистрирани никъде. Не са за подценяване „сивата“ компонента в производството на редовни, големи производители, които пускат част от продукцията си без документи както и нерегламентирания внос. Както вече споменах, стъпка в посока „избелване“ на икономиката е програмата ни „Проверени български мебели“. Програмата казва, че мебелите с етикетите ни не са сиви.

- Много се спекулира с темата за незаконното изсичане на дървесина. Какви гаранции дават дървообработващите и мебелните предприятия за произхода на материала, който ползват?

- Около дърводобива и дървопреработването има икономически интереси от страна на бизнеса и на администрацията и социални, на населението в горските региони, което изцяло се отоплява на дърва. Това е много голяма тема, предмет на новия закон за горите и дискусиите около него. Бих казал, че дървесината е единственият възобновяем ресурс в и без това бедната ни страна и справедливото му използване се затруднява силно от монопола на държавата върху горите.

От европейска позиция има проект за директива в много напреднал стадий относно използването само на законна дървесина. Това понятие означава не само дървесината да не е крадена, но да бъде добивана при спазване на всички изисквания: плащане на осигуровки, използване на детски труд и т.н.